

TICHÝ POTŮČEK V HORÁCH

Motivace – Les trpaslíčků

Zařazení hry – didaktická, pohybová

Rozvíjená dovednost – smysly (hmat), pozornost

Pomůcky – dostatečně velký šátek

Prostředí – louka, hřiště

Metodický postup hry:

Utvoříme malý kroužek. Vysvětlíme pravidla hry. Najdeme mezi dětmi dobrovolníka, jemuž zavážeme oči. Ten se pak postaví doprostřed kroužku. Ostatní děti se v kruhu drží za ruce a začnou chodit dokola. Při tom potichu odříkávají:

*„Dokola, dokola, dokola chodíme
kde se kdo zastaví, to nevíme“.*

Po chvíli dítě se zavázanýma očima stojící uprostřed zvolá TICHÝ POTOK. Kroužek se zastaví. Dítě se zavázanýma očima udělá pár kroků vpřed, až narazí na někoho z kroužku, koho se snaží pouze hmatem uhodnout, když si myslí, že ho pozná, řekne jméno. Takto náhodně vybrané dítě může jít doprostřed kroužku, a pokračuje další kolo.

Poznámky:

Tato hra se nejlépe realizuje v menších skupinkách. Se skupinou devíti a více dětí se vystřídá asi polovina hráčů, na ostatní přijde řada další den. Zdůrazníme dětem, že musíme být při hmatové identifikaci kamaráda jemní. U mladších dětí dáváme velký pozor a dětem v případě potřeby vedeme ruku. Některé děti mají strach mít zavázané oči, nenutíme je k tomu.

JAK CHODÍ ZVÍŘÁTKA

Motivace – Zvířátka zakletá čarodějnici Puklicí

Zařazení hry – didaktická, pohybová

Rozvíjená dovednost – napodobovat pohyb, koordinovat pohyby, umět pojmenovat zvířata

Pomůcky – obrázky v pohádkových knížkách (kachna, rak, žába, klokan, slon, kuře, králík, had, housenka)

Prostředí – louka, hřiště

Metodický popis činnosti:

Prohlížíme si knížky s obrázky různých zvířat. Zkoušíme napodobovat typické znaky pohybu zvířat, popisujeme, jak se jednotlivá zvířata pohybují, např. kachna se při chůzi kolébá, klokan skáče, slon pomalu kráčí, had se plazí apod.

Poznámky:

Střídají se všechny děti, hádají, kdo které zvíře napodobuje. Z bezpečnostních důvodů je vhodné pro činnost zabezpečit dostatečně velký prostor.

VYBARVI SI SVOJI RUKU

Motivace – Rukavice pro čarodějnici Puklicí

Zařazení hry – tvořivá

Rozvíjená dovednost – uvědomit si vlastního těla, třídít a uspořádat

Pomůcky – barevné a bílé křídly

Prostředí – asfaltová plocha před chatou

Metodický popis činnosti:

Dítě položí svou ruku na zem a učitelka jeho ruku obkreslí bílou křídou. Dítě si svou ruku může vybarvit (obléci) do barevné rukavice a dokreslit detaily (prstynek, náramek atd.).

Poznámky:

Můžeme s dětmi obkreslit i jinou část těla (nohu, hlavu) popřípadě celého jedince. V tomto případě je vhodný velký balící papír a skupinová práce několika dětí, každé vybarvuje určitou část postavy.

CO K SOBĚ PATŘÍ

Motivace – Sněhurka zapomněla, co kam patří, trpaslíci jí pomáhají

Zařazení hry – didaktická, jazyková

Rozvíjené dovednosti – třídit a uspořádat, znát funkci daného předmětu

Pomůcky – předměty, které k sobě patří, např. bota a ponožka, zubní kartáček a pasta

Prostředí – prostory chaty

Metodický postup hry:

Učitelka připraví hromadu předmětů. Děti pak hledají předměty, které k sobě patří.

Rozdělíme pomíchané dvojice předmětů na dvě hromádky. Děti je vybírají, popisují, jak vypadají, k čemu slouží a které k sobě patří.

Metodické poznámky:

Střídají se všechny děti. Můžeme dát také všechny předměty na jednu hromádku a dítě vybírá předměty z tohoto jediného celku. Dbáme na výběr takových předmětů, o které se dítě nezraní.

POSLOUCHÁME ZVUKY

Motivace – Co slyšíme v černém lese

Zařazení hry – hudební, pohybová

Rozvíjená dovednost – udržet pozornost, vnímat smysly, rytmizovat

Pomůcky – ozvučná dřívka, bubínek, kostičky, rolničky, zvuky živé přírody

Prostředí – les

Poznámky:

Děti určují zvuky přírody, zvířat, ale i Orffových nástrojů.

HRA NA BÁSNÍKY

Motivace – soutěž s čarodějnicí o kouzelný prsten

Zařazení hry – jazyková, pohybová

Rozvíjená dovednost – koordinovat pohyb, rytmizovat

Pomůcky – doprovodná hudba (není nutná)

Prostředí – herna na chatě (velká síň na hradě U Zvonu)

Informace o hře:

Připravíme si známá slova, na která se snadno tvoří rýmy (zvoneček-stromeček-domeček, tráva-kráva, tele-mele apod.). Začneme pomalu rytmicky tleskat a děti to zkoušejí s námi.

Rýmy, které děti vymyslely, postupně zapojujeme do opakované rytmizace. Děti slova říkají a tleskají. Těžší varianta následuje po zvládnutí této jednodušší – dítě říká rýmy samo a také je samo vytleskává.

Poznámky:

Zde se velmi jasně uplatňuje jazyková paměť a fantazie. Hru pouze usměrňujeme, ale nezasahujeme do ní, děti si ji rozvíjí samostatně a čerpají ze svých zážitků a zkušeností. Vyhýbáme se nevhodným slovům.

CO CHYBÍ (KIMOVY HRY)

Motivace – co vzala Sněhurce a trpaslíkům čarodějnice Puklice?

Zařazení hry – jazyková, didaktická

Rozvíjená dovednost – zdokonalovat paměť, vnímat zrakem a pamatovat si

Pomůcky – čtyři až šest předmětů

Prostředí – venkovní terasa či herna chaty či herna

Metodický postup hry:

Na stole jsou pod šátkem ukryty předměty. Ty dětem na okamžik odkryjeme. Děti si předměty prohlédnou a po jejich zakrytí šátkem se je pokusí všechny vyjmenovat. Obměna – po zakrytí šátkem jeden předmět odebereme, děti určí, co to bylo.

POPLETENÁ POHÁDKA

Motivace – popletená čarodějnice Puklice.

Zařazení hry – literární

Rozvíjená dovednost – využívat fantazie a tvořivosti, reagovat na změnu

Pomůcky – ilustrovaná knížka se známými pohádkami

Prostředí – louka, chata

Metodický postup činnosti:

Vybereme pohádkovou knížku s pohádkami, které děti znají. Předčítáme nebo vyprávíme pohádku a dětem ukazujeme obrázky. Při předčítání příběhu něco změním, např. Červená Karkulka nosila žlutý čepček, nebo Koblížek potkal v lese autíčko. Přerušíme na chvíli čtení a počkáme na reakci dětí, ta se dostaví téměř pokaždé. Pokud děti na změnu nereagují, zeptáme se jich, jestli je pohádka správně. Čteme dál a po chvíli opět něco změním. Děti pak již reagují okamžitě. Stejným způsobem pokračujeme až do konce pohádky.

Poznámky:

Znamé pohádky si můžeme s dětmi zahrát. Učitelka bude mít roli vypravěče a děti pohádku pohybově ztvárňují a vyjadřují přímé řeči.

NA SNĚHURKU

Motivace – trpaslíci si zatancují se Sněhurkou

Zařazení hry – hudební, taneční

Rozvíjená dovednost – sladit pohyb s rytmem

Pomůcky – šáteček

Prostředí – hřiště, louka, prostor před chatou

Metodický postup:

Děti utvoří kroužek, jedno z nich stojí uprostřed kruhu a má v ruce šáteček. Děti chodí v kruhu po směru hodinových ručiček a dítě stojící uprostřed kruhu naopak a zpívají píseň.

*Sněhurka, Sněhurka nebyla pyšná,
ona k nám v neděli na návštěvu přišla
Sněhurko, Sněhurko, povyskoč si trošku,
Vyber si z kolečka nejmilejší družku.*

Před kým se dítě zastaví, tam rozprostře šáteček a klekne si na něj. Druhé dítě si klekne proti němu a navzájem se pohladí. Pak se vše opakuje.

PÍSEŇ TRPASLIČÍ

Ref.

*Hluboko v horách pod skalami,
trumpety, trumpety rum bum báb.
Hlídají zlato trpaslíci,
hlídají bohatý palác.*

*Každý má svoji lucerničku,
svítí si v noci na cestičku,
klím, klam klím klím, klám*

Ref.

*Hluboko v horách pod skalami ...
Každý má svoji metličku,
zametá sobě světičku,
klím klam klím klím klám.*

Ref.

*Hluboko v horách pod skalami ...
Každý má svoji jehličku,
zašívá sobě vestičku,
klím klam klím klím klám.*

Ref.

*Hluboko v horách pod skalami ...
Když malé děcko nechce spát,
trpaslík přijde kolébat,
klím klam klím klím klám.*

JAZYKOLAMY

Zařazení hry – jazyková, literární

Rozvíjená dovednost – jazyková, schopnost koordinace mluvidel, paměť

Pomůcky – knížka s dětskými říkankami a jazykolamy

Prostředí – herna na koberci, herní koutky

Metodický postup:

Vybereme vhodný jazykolam. Předneseme ho. Děti nejprve opakují jazykolamy a říkanky s námi společně. Pak si každé dítě zkusí jazykolam samo. Dítě občas poplete slova, a tak vznikají nová legrační spojení. Při této hře vzniká spousta humorných situací.

Různé říkanky a jazykolamy:

Tato teta tuto tetu tahá.

V naší peci myši piští, v naší peci psík spí.

Strč prst skrz krk.

Ježek a ježková jsou jako jahoda.

Leze, leze brouk, vítr do něj fouk.

Byl jeden Řek a ten mi řek, abych mu řek, kolik je v Řecku řek.

Naolejuje mi Julie ty koleje nebo mě Julie ty koleje nenaolejuje.

POHÁDKA

Zařazení hry – literární, dramatická

Rozvíjená dovednost – koordinovat pohyb, umět nonverbálně se vyjadřovat

Pomůcky – knížka oblíbených pohádek, masky a převleky

Prostředí – prostor herny na koberci

Metodický postup:

Pantomima – „hraní beze slov“, pohádka nebo určitá role z pohádky Sněhurka a sedm trpaslíků.

POKLAD

Motivace – trpasličci jdou pro poklad do lesa.

Zařazení hry – pohybová, didaktická

Rozvíjená dovednost – orientace v prostoru, umět plnit a dokončit úkol, spolupracovat

Pomůcky – krepový papír, obálky fixy, bílé papíry

Prostředí – širší okolí, ve kterém se děti nacházejí

Metodický postup:

Jde o známou hru Stopovaná s cílem najít poklad. Příprava učitelek – vybrat trasu, příprava úkolů do obálek, připravit poklad. Jedna učitelka odejde na trať a značí ji barevným krepovým papírem. Po určitých intervalech schovává na nejrůznější místa kolem trati obálky s úkoly, které děti plní. Zde využíváme úkoly, kterými si děti opakují již nabyté znalosti, schopnosti a dovednosti, proto je škála velmi úkolů velmi rozmanitá. Děti postupují po trase až k místu, kde mají závěrečný úkol – NAJÍT POKLAD. Tím mohou být drobné hračky nebo cukrovinky. O poklad se rozdělí všechny děti.

Možné úkoly pro hru:

- Najdi 10 různých květin.
- Z jakých částí se skládá strom a keř?
- Zaspívej nám libovolnou píseň, ve které vystupují zvířátka.
- Roztříd' hromadu kamínků na dvě, dle jejich velikosti (velké a malé).
- Udělej 15 dřepů.
- Jak se jmenuje naše země a její hlavní město.
- Řekni 3x po sobě krátký jazykolam např. Ježek a ježková jsou jako jahoda.
- Vyjmenuj 5 domácích zvířat a zkus pojmenovat jejich mláďata.
- Vyjmenuj 5 zvířat žijících v lese.
- Vyjmenuj 7 exotických zvířat (žijící v ZOO).
- Najdi si šišku a hod' ji co nejdále, nejvýše.

Poznámky:

Tuto hru využíváme na ozdravném pobytu, který probíhá v mateřské škole každým rokem. Je velice důležité, aby děti plnily úkoly společně a kamarád pomáhal kamarádovi. Při této hře se vždy děti velice semknou ve společném úsilí splnit všechny úkoly a následná odměna je pokaždé velmi vysoko ceněna, neboť děti cítí, že si ji opravdu zaslouží.